

— Բայց բարեկամ . . .

— Դուն գիտես, կ'ըսէ փեսացուն սրտնեղած, ես կարող եմ ուրիշ բժիշկէ մը առնել վկայագիրը. բայց քեզ սիրելուս և ճանչնալուս համար, քեզի գիմեցի:

— Բայց ձեր ազգայ կողակիցը, սրտի հիւանդութիւն ունի — կամ — զուք թոքերու տկարութիւն ունիք — կամ — ձեր այնինչ հիւանդութիւնը տակաւին բաւարար դարմանումի չէ ենթարկուած ևն. ևն. . . .

Մտիկ ընողը ո՞վ: Ու առանց գիտութեան կամքին, պսակը կ'ըլլայ ընդհանրապէս իր ցաւալի հետեւանքներով:

Ընթերցողը ինծի հետ արդէն կ'ընդնշմարէ սոյն օրինական ձեւակերպութեան բոլոր պակասաւորութիւններն ու անպատեհութիւնները, զորս կարելի է ամփոփել հետեւեալ կերպով: Ա. ամուսնացողները բժշկական քննութեան անհրաժեշտութիւնը չեն հասկցած: Բ. ծնողներ և ազգ. իշխանութիւններ օրինական պարզ ձեւակերպութիւն մը կը նկատեն զայն և ըստ այնմ կը վերաբերուին: Գ. բժիշկին ոչ ժամանակ և ոչ միջոց կը տրուի, այդ քննութիւնը պաղարիւնութեամբ և գիտական տուեալներու համեմատ կատարելու: Դ. այդ քննութիւնը կը պահանջուի վերջին պահուն միայն, այնպէս որ աննպաստ եղած պարագային թէ՛ բժիշկը, թէ՛ ամուսնացողները և թէ՛ շահագրգռուող կողմերը կը մատնուին տեսակ մը անել կացութեան և այն ատեն տեղի կ'ունենայ ակամայ ու հապճեպ կարգադրութիւններ ուր գիտութեան ձայնը կը մնայ անլսելի:

Նախ քան ամուսնութիւն, երկու սեռի անհատներ պէտք է ըստանան որոշ չափով զարգացում, դաստիարակութիւն, ամուսնական կեանքի ընկերային եւ առողջապահական պայմաններու մասին: Ա. մուսնանալէ առաջ, պատկան մարմինները, որոնք իշխանութիւն ունին արտօնութիւն տալու, պիտի պահանջեն ո՛չ թէ միայն առողջութեան՝ այլ ամուսնական կեանքի մասին ակնարկուած զարգացումի վկայագիր: Կը նշանակէ որ մարդիկ դէպի ամուսնական կեանք պիտի դիմեն պատրաստուած եւ գիտակցութեամբ:

Միտիլլի

ԲԺ. Ն. ՏԷՅՐՄԷՆՅԱՆ

ԻՍՂԱՔԱԿՐԹՈՒԹԵԱՆ ԲԱՍԻՒՔՆԵՐԸ

Ինքնաշարժը, անտարակոյս, գեղեցիկ եւ Թանկագին հնարք մըն է եւ օրէ օր կը կատարելագործուի ու կը յառաջդիմէ ի վնաս... հետիոտն քացողին: Հաշիւ եղած է որ մինչ 1900 — 1910 շրջանին՝ մէկ տարուան մէջ 1000 հոգիի վրայ մէկ մարդ ինքնաշարժի տակ կը ճգմուէր, 1922ին հազարի վրայ 12 մարդ ճգմուած է, իսկ անցեալ տարի, ընդամէնը 1500 մարդ մեռած են, առանց հաշուելու հաշմանդամները: Ներկայիս կրիբէն վերջ ամէնէն շատ մահացնող ճիւղանդութիւնը՝ ինքնաշարժն է: